

nek elébbi helyére való állatásaért Craccóból egy orvosdoctort hozatnom, ki mostan itt nálam vagyok, ki adja nekünk ezt elinkbe, hogy az *Antoninus* doctornak, ki kegyelmetek között halt meg, egy atyafia, ki az *Antal* doctornal atyafigyermek volt, kérte őtet, mikor Craccóból kiindult, hogy szorgalmasan menne végére, ha az *Antal* doctornak maradtanak volna gyermeki vagy nem, és ha gyermeki nem maradtak, hogy végére menne, ha valami jószága, marhája maradt volna, mely nem egyébre nézve, hanem arra: az Istennek igazsága szerint. És mivel, hogy úgy értette volna ez doctor, hogy gyermeki nem maradtak volna az megholt *Antal* doctornak, kére engemet az craccai doctor, hogy kegyelmeteknek írnék ez dolog felől. Jól lehet pedig nem kételkedem benne, hogy kegyelmetek igazságot nem szolgáltatna mindeneknek minden dologban, ennek is ez dolog felől, mindazáltal akarám mégis megtalálni kegyelmeteket ez dolog felől. Kérem azért kegyelmeteket, mint jó szomszéd uraimat, hogy az kegyelmetek városának törvénye szerint ez dolog felől szolgáltatson igazságot. És hogy megtudhassa ez doctor, mit kelljen cselekedni és mit kelljen ez dolog felől oda beírni, azon kérem kegyelmeteket, hogy az *Antal* doctor testamentomának páriáját küldje ide kegyelmetek, kit vehessünk jó néven kegyelmetektől. Isten tartsa meg kegyelmeteket. Ex Paczen 6 Maii 1586.

Andreas Magoci.

Kivül: Prudentibus et circumspectis viris Laurentio Otwes iudici primario et reliquis iuratis civibus civitatis Cassoviensis dominis et vicinis honorandis.

Alatta más kézzel: 22 Mai A(nno 15)86 ab Andrea Magochio.

(Eredetije Kassa város levéltárában 3948/63. sz. a.)

KEMÉNY LAJOS.

EGY SZEGÉNY MENDICANS SZÛRIT ÍGY DÍTSIRI (1711?)

Az alábbi 8, négy-négy soros, egy rímű versszakból álló költemény, mely az Asztalnak dicséretét, a Jó és gonosz szerzetesnek dicséretét és szidalmát (Winkler-kódex), a Házasság dicséretét (Tar Benedek, 1541), Az asszonyi nem dicséretét (Kolosi Török István, 1630), A jó gazdasszony dicséretét (Irodttört. Közlem. 1909. 189. l.), A nádnak dicséretét (Könyvszemle, 1891. 134. l.), továbbá a vasnak, sónak, vadászásnak, a kalmárokknak, a malomnak és ácsmesterségnek (Szentmártoni Bodó János) dicséretét, valamint a józanság dicséretét (Irodttört. Közl. 1904. 110. l.) s a bort és vizet (Thaly: Vit. é. II.) stb. dicsérvéreseket juttatja eszünkbe, a sárospataki ref. főiskolai könyvtár kézirat-tárának 1111. számmal ellátott »Tököli Gyűjtemény«-ében található 9. sorszám alatt. III. Károly magyar király 1711. május 26-án, trónra-léptekor kiadott levele másolatának (töredék) a hátára van írva. A másolat és a vers egy és ugyanazon kéz írása. Kora, az írás jellegéből

s a papirosból ítélve, 1711-re, vagy a közvetlenül ezután következő évekre tehető. A vers iratásának helye, a második versszakban előforduló helynévből (Disznód) következtetve, valószínűleg Borsodmegye. A mendicanson, a hetedik versszak tartalma alapján, juhászt kell érteni.

Egy szegény Mendicans szűrit így dítsiri.

E' nyakamon függő hires neves vén szűr
ki kopasz fejemmel sok ütközetet tűr
Sokat éh szájában mikor kaphat bé-tűr
Én szegény testemre sok hideg szelet szűr

Disznódrúl aszt nékem egy pajtásom hozta
Jó hogy eddig pintye tüle meg nem foszta
Uttyát tsak minap is eléggé nyomozta
Szint el-viszi vala s rajta kapta koszta

Fris sátor; van benne sok bétsi portéka
Vehet itt Raritast ha kinek szándéka
kész Ágy ez, mindenütt akár melly éjszaka
nem szokás fel vetni ötet heted-szaka

Kedves marhám nékem s minden keresményem
Isten után ebben van minden Reményem
Egy Ujja Erszényem, a' másik szekrényem
Ámbár ne vessek itt, terem veteményem

Eleget forgatom nem tudom mi állat
Tanyért, tsizmát, asztalt törlok véle tálat
Mikoron ütnekis segíti a' vállat
Télben a' dér-előtt el-fedi az állat

Essőben köpönyeg, az hidegben mente
Minap-is jég-esső rajtam jól megkente
Valahol le-fekszem Jantsi reá tente
Ugyan jó jószág ez Bandi az eb verte

Itt szép seregenként Juhaim legelnek
Szép árnyékot tart ez, a' mikor legelnek
Hát a' discurrensek mikor reá kelnek
Nevetnéd egymásnak melly frissen felelnek

Legények ez után kiki ilyet végyen
piatzra, szállóban s dinnyére ha mégyen
Ha valamit kuhint¹ hova tenni légyen
nam secus facturi rajtok esik szégyen.

¹ Ez a szó a *M. Nyl. Sz.*-ban *hazudni* jelentéssel fordul elő (II. k. 465.), itt azonban határozottan *lopni* a jelentése.